

รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา*

LEARNING MANAGEMENT MODELS IN THE DIGITAL AGE FOR SECONDARY SCHOOLS

จารุวรรณ จัยสุวรรณทัต*, ไพวุฒิ ลังกา, ชวนคิด มะเสนะ

Charuwan Juisuwannathat*, Paiwut Langka, Chuankit Masena

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อุบลราชธานี ประเทศไทย

Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Ubon Ratchathani, Thailand

*Corresponding author E-mail: cha16.thong@hotmail.com

*Tel: 085-299-7731

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าหลักสูตร และครูผู้สอน จำนวน 302 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสร้างรูปแบบ จำนวน 10 คน ได้แก่ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90) ส่วนแนวทางการบริหารจัดการ พบว่า ควรให้ความสำคัญกับหลักความร่วมมือ การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และ 2) รูปแบบการบริหารจัดการที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ เน้นความร่วมมือและการเข้าถึงเทคโนโลยี องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางที่ยั่งยืนและยกระดับคุณภาพการบริหารให้ได้มาตรฐาน องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินงาน ครอบคลุมการออกแบบหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล องค์ประกอบที่ 4 การประเมินรูปแบบที่มุ่งเน้นทั้งด้านกระบวนการและความพึงพอใจ และองค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ได้แก่ ระบบสนับสนุนที่เข้มแข็ง สมรรถนะของบุคลากร และการแสวงหาความรู้สม่ำเสมอ ผลการประเมินรูปแบบในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53)

คำสำคัญ: การบริหารจัดการการเรียนรู้, ยุคดิจิทัล, โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) Investigate the current conditions, problems, and management approaches for learning management in the digital era in secondary schools; and 2) Develop a learning management administration model for secondary schools in the digital era. A mixed-methods research design was employed. The sample consisted of 302 participants, including school administrators,

heads of academic affairs, heads of curriculum, and teachers, selected through stratified random sampling. In addition, 10 experts, comprising university lecturers, educational administrators, and educational supervisors, were purposively selected to develop the proposed model. The research instruments included questionnaires, interview forms, and evaluation forms. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and qualitative content analysis. The research findings revealed that: 1) The overall current condition of learning management administration in the digital era was at a high level ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90). The recommended management approaches emphasized collaboration, accessibility to digital technology, and the development of a participatory learning community through continuous engagement. and 2) The developed learning management administration model comprised five components: 1) The principles of the model, emphasizing collaboration and access to digital technology; 2) The objectives, focusing on establishing sustainable management practices and enhancing administrative quality to meet educational standards; 3) The implementation process, covering curriculum design, learning management, and assessment and evaluation; 4) The evaluation of the model, focusing on both implementation processes and stakeholder satisfaction; and 5) The success conditions, including a strong support system, personnel competency, and continuous professional learning. The overall evaluation of the model indicated that it was rated at the highest level in terms of appropriateness, feasibility, and usefulness. ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53).

Keywords: Learning Management Administration, Digital Era, Secondary Schools

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ส่งผลให้สังคมโลกก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่มีลักษณะเป็นสังคมเครือข่าย ซึ่งข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้สามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงได้อย่างไร้ขอบเขต (Castells, M., 2010) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ ไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ ได้แก่ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัลสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่กำหนดเป้าหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้นับสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาในยุคดิจิทัลมิได้หมายถึงเพียงการเพิ่มจำนวนอุปกรณ์หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร การพัฒนาศักยภาพของครู การออกแบบหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และระบบการวัดและประเมินผล

จากรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2561/2562 ระบุว่า การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence: DQ) และความรู้ดิจิทัล (Digital Literacy: DL) เพื่อให้สามารถเรียนรู้ ใช้ชีวิต และใช้เทคโนโลยีได้อย่างเท่าทัน พลอดภัย และมีความรับผิดชอบ ขณะเดียวกันครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ในระดับนานาชาติ UNESCO ชี้ให้เห็นว่า เทคโนโลยีสามารถสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อถูกนำมาใช้ภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสม มีนโยบายสนับสนุน และมีการพัฒนาความสามารถของครูควบคู่กัน มิใช่มุ่งเน้นเพียงการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเท่านั้น (UNESCO, 2023) และสอดคล้องกับ OECD ที่เสนอว่า การเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Education Ecosystem) ที่เชื่อมโยงระหว่างเทคโนโลยี บุคลากร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นองค์รวม (OECD, 2023)

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนก่อนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา และโลกการทำงาน การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ แต่จากการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างแท้จริง เนื่องจากขาดรูปแบบการบริหารที่เชื่อมโยงองค์ประกอบสำคัญของงานวิชาการ ได้แก่ การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและนวัตกรรม และการวัดผลและประเมินผล ส่งผลให้เทคโนโลยีมีบทบาทเพียงเป็นเครื่องมือสนับสนุน มากกว่าจะเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยฐานคิดทางทฤษฎีที่สนับสนุนการบูรณาการเทคโนโลยีกับการเรียนรู้ โดยกรอบแนวคิดความรู้ด้านเทคโนโลยี การสอน และเนื้อหา (Technological Pedagogical Content Knowledge: TPACK) ของ Mishra, P. & Koehler, M. J. อธิบายว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการผสมผสานความรู้ด้านเนื้อหา วิธีการสอน และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม (Mishra, P. & Koehler, M. J., 2006) นอกจากนี้ แนวคิดภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ยังชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ สนับสนุนทรัพยากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (Sheninger, E., 2019) ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมายังพบช่องว่างสำคัญขององค์ความรู้ กล่าวคือ ยังขาดรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่มีลักษณะเป็นระบบและบูรณาการองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การกำหนดแนวทางเชิงนโยบาย การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนเงื่อนไขสนับสนุนความสำเร็จที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทย ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการบริหารที่สามารถเชื่อมโยงองค์ประกอบดังกล่าวจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เพื่อนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาสังเคราะห์และพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาไทย ผลการวิจัยจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้านการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย วางแผน และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา และครูผู้สอน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 14 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 1400 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 164 คน หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 164 คน และครูผู้สอน จำนวน 692 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา และครูผู้สอน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 14 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 302 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 50 คน หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครูผู้สอน จำนวน 191 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล 3) การใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) การวัดผลและประเมินผล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ “แนวทางในการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา” แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นประเด็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-Ended) โดยเปิดช่องว่างให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลอย่างอิสระ ทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดตามประสบการณ์ ในการทำงานของแต่ละท่าน และแบบประเมินผลรูปแบบ โดยประเมินผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาและประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ก่อนนำเครื่องมือวิจัยไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

2. กำหนดรูปแบบและสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) และแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Checklist) จากนั้นสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยใช้คำนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ศึกษาเป็นกรอบในการกำหนดข้อความให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ตรวจสอบและปรับปรุงเครื่องมือเบื้องต้น นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

5. ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Tryout) นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนคหวิทย์วิทยาเขต จังหวัดยโสธร จำนวน 8 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability)

6. ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α -coefficient) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้

7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ หลังจากผ่านการตรวจสอบคุณภาพทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 14 ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งขออนุญาตเข้าศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งในรูปแบบเอกสารที่จัดส่งด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ รวมถึงแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และติดตามการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 302 ฉบับ

3. ผู้วิจัยประสานงานและนัดหมายผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่สำหรับการสัมภาษณ์ จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามที่กำหนดไว้

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติที่กำหนด และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการถอดเทปและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

5. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตตรวจราชการที่ 14 ผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา และครูผู้สอน ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1 ด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	3.99	.90	มาก	2
2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล	4.02	.90	มาก	1
3 ด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล	4.00	.90	มาก	3
4 ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.97	.88	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	.90	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1 ด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	2.64	.78	ปานกลาง	3
2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล	2.67	.76	ปานกลาง	1
3 ด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล	2.65	.83	ปานกลาง	2
4 ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.63	.84	ปานกลาง	4
ค่าเฉลี่ยรวม	2.65	.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$)

2. รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ 1) หลักการร่วมมือ 2) หลักการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) หลักการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ 1) เพื่อให้สถานศึกษาสังกัดมัธยมศึกษาได้แนวทางในการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ยั่งยืน และ 2) เพื่อให้ยกระดับคุณภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ ได้แก่ 1) ด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ด้านการใช้สื่อ

และนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล องค์ประกอบที่ 4 การประเมินรูปแบบ ได้แก่ 1) ประเมินกระบวนการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2) มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) มีการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านความเหมาะสม	4.62	.56	มากที่สุด
2 ด้านความเป็นไปได้	4.53	.55	มากที่สุด
3 ด้านความเป็นประโยชน์	4.68	.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.61	.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขต ตวรจราชการที่ 14 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ปัญหาโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลมีปัญหาสูงที่สุด สะท้อนว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างมีข้อจำกัดด้านการปฏิบัติ แม้โรงเรียนจะมีนโยบายและโครงสร้าง พื้นฐานรองรับแล้วก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ Ertmer, P. A. & Ottenbreit-Leftwich, A. T. ที่ชี้ว่า ปัจจัยสำคัญ มีใช้เพียงทรัพยากร แต่รวมถึงการสนับสนุนเชิงระบบและสมรรถนะของครูในการบูรณาการเทคโนโลยี นอกจากนี้ ด้านการวัดและประเมินผลมีระดับการดำเนินงานต่ำที่สุดและมีปัญหาสูงที่สุด สะท้อนความท้าทายของการประเมินผล ในยุคดิจิทัล (Ertmer, P. A. & Ottenbreit-Leftwich, A. T., 2010) ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Redecker, C. & Johannessen, Ø. ที่ระบุว่า ระบบการประเมินแบบเดิมยังไม่สามารถรองรับการเรียนรู้เชิงสมรรถนะได้อย่าง มีประสิทธิภาพ (Redecker, C. & Johannessen, Ø., 2013)

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญชี้ให้เห็นว่า แนวทางการบริหารควรยึดหลักความร่วมมือ การเข้าถึง เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตร ที่ยืดหยุ่น และการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan, M.

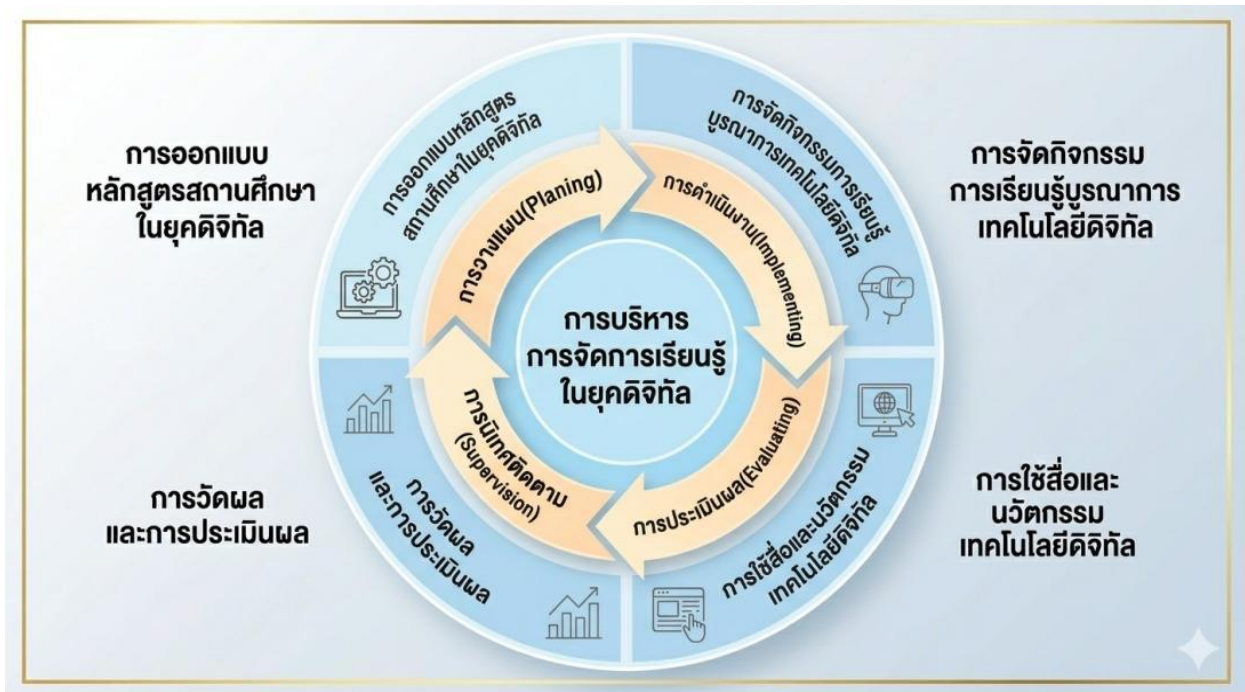

เรื่อง การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน (Fullan, M., 2016) และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของ OECD ที่ส่งเสริมการประเมินผลตามสภาพจริงในบริบทดิจิทัล (OECD, 2019)

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) หลักความร่วมมือ 2) หลักการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) หลักการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารในระยะที่ 1 หลักความร่วมมือสะท้อนความจำเป็นของการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และภาคีเครือข่าย สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Hoy, W. K. & Miskel, C. G. ที่ชี้ว่า การสร้างความร่วมมือจะช่วยเพิ่มพลังในการขับเคลื่อนองค์กรและนำไปสู่ประสิทธิผลของสถานศึกษาในระยะยาว นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการทดลองในระยะก่อนหน้า ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลจะเกิดผลสูงสุดเมื่อมีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างผู้บริหารและครู หลักการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหลักการที่ตอบสนองต่อบริบทของความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล ซึ่งเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ของการวิจัย การกำหนดหลักการนี้ไว้ในรูปแบบแสดงให้เห็นถึงมุมมองเชิงนโยบายและเชิงจริยธรรมทางการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนและครูสามารถเข้าถึงทรัพยากรดิจิทัลอย่างเท่าเทียม (Hoy, W. K. & Miskel, C. G., 2013) และสอดคล้องกับข้อเสนอของ UNESCO ที่ให้ความสำคัญกับ Digital Equity ในฐานะปัจจัยพื้นฐานของคุณภาพและความเป็นธรรมทางการศึกษา และหลักการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับบทบาทของสถานศึกษาจากแหล่งถ่ายทอดความรู้ ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (UNESCO, 2020) หลักการนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge, P. M. และสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในระยะที่ 1.3 ที่เน้นว่าการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลให้เกิดความยั่งยืน (Senge, P. M., 2006) นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่มุ่งยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน ยังสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารคุณภาพการศึกษาของ Fullan, M. ที่ได้เน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Fullan, M., 2016) โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีพื้นฐานจากข้อมูลเชิงประจักษ์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยร่วมสมัย พร้อมทั้งสะท้อนบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทย จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางในการยกระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลและขยายผลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นมุ่งบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการบริหารงานวิชาการทั้งระบบ โดยยกระดับเทคโนโลยีจากเครื่องมือสนับสนุนสู่กลไกหลักในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ผ่านการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันใน 4 ภารกิจสำคัญ ได้แก่ การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและนวัตกรรม และการวัดผลและประเมินผล นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำรูปแบบ ไปใช้ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัลของบุคลากรและการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี 2) การกำหนดกระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นโรงเรียนยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ 3) การขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้วยการมุ่งพัฒนาประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพื่อสร้างผลสำเร็จระยะสั้น (Quick Wins) เสริมความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน และ 4) การปรับบทบาทของครูสู่การเป็น ผู้ออกแบบการเรียนรู้ (Learning Designer) และผู้บริหารสู่การเป็น ผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล (Digital Instructional Leader) ที่สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลโดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ เทคโนโลยีดิจิทัลและด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด และด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย ของสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด แต่มีระดับปัญหาสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของการประเมินผลการเรียนรู้ในบริบท ของการศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า แนวทางสำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การส่งเสริมความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย การพัฒนาการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเท่าเทียม และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) หลักความร่วมมือ 2) หลักการเข้าถึง เทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) หลักการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษา มีแนวทาง ในการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ข้อเสนอแนะ มีดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ 1.1) สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน และ 1.2) หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ครั้งต่อไป ได้แก่ 2.1) ควรมีการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลในบริบทของโรงเรียนที่มีขนาดและบริบทแตกต่างกัน เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ 2.2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลในระดับนโยบาย ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน และ 2.3 ควรพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่สามารถสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1 - 23 (19 สิงหาคม 2542).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2563). สถานะการศึกษาไทย ปี 2561 - 2562. การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Castells, M. (2010). The rise of the network society: The information age: Economy, society, and culture. (2nd ed.). Chichester: Wiley-Blackwell.
- Ertmer, P. A. & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2010). Teacher technology change: Knowledge, confidence, and beliefs: How are they related? Journal of Research on Technology in Education, 42(3), 255-284.
- Fullan, M. (2016). The new meaning of educational change. (5th ed.). New York: Teachers College Press.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2013). Educational administration: Theory, research, and practice. (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Mishra, P. & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. Teachers College Record, 108(6), 1017-1054.
- OECD. (2019). Education at a Glance 2019: OECD Indicators. Paris: OECD Publishing.
- _____. (2023). OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an Effective Digital Education Ecosystem. Paris: OECD Publishing.
- Redecker, C. & Johannessen, Ø. (2013). Changing assessment: Towards a new assessment paradigm using ICT. European Journal of Education, 48(1), 79-96.
- Senge, P. M. (2006). The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization. New York: Doubleday/Currency.
- Sheninger, E. (2019). Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Corwin.
- UNESCO. (2020). Education in a Post-COVID World: Nine Ideas for Public Action. Paris: UNESCO.
- _____. (2023). Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education - A Tool on Whose Terms? Paris: UNESCO.